

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarlon Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de flecare cm. Lei 6.—.

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••••••••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Indrăzneală prea mare. — Conjunctura muncii românești. — Școală și Muncă. — Hotărârile Adunării Generale dela Săliște. — Lege pentru modificarea unor texte din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă. — Necrolog.

Indrăzneală prea mare.

Viața economică a țării noastre este în mâna străinilor. Nu numai capitalul extern investit în unele industrii mari este străin, ci și o bună parte din întreprinderi și case comerciale, și încă dintre cele mai importante, — sunt în mâinile minoritarilor. Aceștia, cu toată calitatea lor de cetățeni români, în limbajul zilnic, tot străini îi numim și-i considerăm.

Aceste afirmațiuni sunt adevăruri nediscutabile, cu cari însă numai în timpul din urmă ne-am ocupat oficial; — și chiar și acum numai strâmtorași de mișcările tinerețului revoltat, că nu e în stare a găsi ocazii de muncă, după truda oboșitoare și costisitoare a studiilor terminate. Proporțiile anarhice a nemulțumirilor ar fi luat o desfășurare, care ar fi făcut de rușine în fața istoriei clasa conducătoare confimporană, dacă nu s'ar fi sesizat de problemă, nici după atâtea atențate și regretabile scandaluri.

Fiindcă trebuie să trăim în minciuni și să salvăm aparențe constituționale în fața lumii, trebuie să umblăm cu ocoluri, ca să ne ajungem scopul; dar nu

am isbutit să fim satisfăcuți, că de înțelegi am fost înțelegi. Unele avertismente, cari atrăgeau atenția minoritarilor noștri, că au datorii morală și de oportunitate a intereselor lor bine pricepute, de a da ocazii de muncă brațului românesc, pe care singur se sprijină aceasta fără, la caz de nevoie, — nu au fost primite pentru conformare. Aceasta recalcitrantă populație minoritară, se complăce în atitudini protestatere, arătând pe față, că înțelege să-și păstreze privilegiile, câștigate atâtea secole, cât a durat exploatarea noastră, din partea lor.

Cea mai dârză dintre toate populațiile minoritare, — știind că au la spate un stat mare și puternic de conașionali, — este cea germană. După ce au profesat prin presa lor, prin întruniri și în diferite asociații profesionale și organizații politice, — acești privilegiați cetățeni, — zicem privilegiați, fiindcă oportunismul lor, îi ajută să fie totdeauna cu partidul dela putere, beneficiind în continuare și fără întreruperi, — au alergat în străinătate, alarmând presa din Germania contra noastră, pe chestia revendicărilor noastre de a munci în industriile și casele comerciale întemeiate de oricine, pe pământul acestei țări.

Concetățenilor noștri sași le convine să ia numai folosul, iar noi ponosul, ei voiesc să întemeieze fabrici peste fabrici, să beneficieze de tarife vamale ocrotitoare, să fie părtași de toate avantajile protecției românești acordate atât

de generos industriei, mai vor jupânii noştri să fie furnizorii în monopol al tuturor autorităţilor româneşti, apoi să se ghiftuiască cu dividende, tantieme şi salarii grase; le aranjăm aici la Sibiu, în fiecare an expoziţii, unde abia găseşti vre-un stand românesc, şi-i sărbătorim sub stindardul românesc cu vorbiri şi banchete, — iar bietului român, îi lasă posturile de servitori ori ziuăşi, şi le mai lasă în grije paza ordinii publice şi apărarea fruntariilor.

Se zice, că nu e lucru civilizat, să procedezi sumar, nerespectând forme şi legi, nefinând în seamă relaţiile internaţionale şi interdependenţa economică şi politică a popoarelor şi țărilor. Dar oare, cari sunt mijloacele legale, cari ar putea băga mintea în capul unor concetăţeni minoritari, cari dacă nu voiesc să ne recunoască dreptul la o reintegrare în drepturile ce ni s'au răpit, tocmai de ei, în trecutul istoric, nu dau dovada unor simţăminte patriotice şi de solidaritate în apărarea intereselor vitale ale țării, când văd cum suntem ameninţaţi de o anarhizare a păturei intelectualilor generaţiilor tinere, din cauza că tinereţul nostru nu are posibilitate de a penetra pacinic în ramurile vieţii economice, stăpânite de ei? Va să zică ei voiesc să ne lase, ca primordia să se spargă numai în capul nostru şi ei să nu contribuie cu nimic la evitarea unor frământări şi sbuciumări evidente! Şi mai ales au obrazul să alerge în străinătate, constituindu-se în nedreptăţişi şi prigoniişi de noi valahii sălbateci.

Când te gândeşti ce cutezanţă trebuie să aibă cineva ca să ia astfel de atitudini nepedepsite, involuntar te întrebi, ce foloase ne aduce bunăpurtarea în faţa Europei, şi oare nu ar fi mai bine să recurgem măcar pe un timp scurt la mijloacele drastice pentru a ne trezi concetăţenii la realitate şi a-i constrânge la atitudini leale. Pe urmă ne vom socoti noi şi cu Europa, mai ales că şi 'n alte țări, mai mari şi mai tari, se fac astfel de revirimente!

Să nu mai tolerăm manifestaţii de sfidare, să nu le mai primim participarea la livrări publice, să nu mai autorizăm organizare de expoziţii de mostre, cari ne palmuesc obrazul, — să nu mai acordăm nici o egalitate, ci să facem mai cate-

goric şi făfiş deosebirea între român şi minoritar. Nu avem nevoie de cetăţeni neleali şi lipsiţi de bunul simţ. Ei provoacă; deci să suporte urmările, căci avem şi mijloace legale destule pentru a-i constrânge să înţeleagă ceea ce refuză azi!

Indrăsneala lor să nu o mai primim cu mâinile încrucişate. Avem dreptul la viaţă şi prosperitate cel puţin la egalitate cu ei. Deci înlături!

VERAX.

Conjunctura muncii româneşti.

Când vorbim de conjunctura muncii nu ne ducem în nici un caz cu gândul la teoriile marxiste, cari pretind insinuant, că oricât ar lucra cineva nu va ajunge la justa răsplată a osteneţilor sale, pentru că patronul şi-ar lua din ele totdeauna partea leului. De asemenea nu vom omite a menţiona că deşi este vorba de o conjunctură a muncii şi se poate vorbi despre ea, această conjunctură nu este bazată ca restul afacerilor absolut numai pe ofertă şi pe cerere, ci pleacă şi dela factori cari nu sunt de natură pur comercială. Faptul acesta derivă din marea diversitate a muncii: manuală, intelectuală, tehnică, creatoare de fabricate noi etc. pe de o parte, iar pe de altă parte din particularitatea muncii legată de însuşirile individuale, cari singure au o valoare determinată când e vorba de remunerarea ei. Ba din acest ultim punct de vedere se pare că munca, aproape de orice fel ar fi, are o putere exclusivă şi nu rare sunt cazurile când singură îşi fixează pretenţiunile după ce şi-a dovedit puterea de realizare.

Din cauza aceasta conjunctura muncii se prezintă sub aspecte foarte variate. Se poate anume întâmpla ca munca manuală să fie depreciată, pentru ca totuşi munca intelectuală să nu urmeze aceeaşi linie de conduită. Se poate iarăşi întâmpla ca toate categoriile de muncă să fie căutate, în afară de cea intelectuală. Există cu alte cuvinte un echilibru interior al activităţii cuprinse în noţiunea de muncă, atât în sensul său general, cât şi special, căci iarăşi nu trebuie să uităm că se poate întâmpla ca toate categoriile de muncă să se caute, sau toate să fie supraoferite. Oricât de variat ar fi aspectul acesta al cererii şi ofertei muncii, trebuie totuşi să admitem că există împrejurări în cari ea este căutată şi există perioade când ea este depreciată. Perioadele acestea fără să excludă excepţiuni dela regula generală, se suprapun de obicei timpurilor când economia e prosperă, respectiv când ea se găseşte în criză.

Nu s'ar putea vorbi de o conjunctură a muncii dacă economia într'un stat ar fi perfect de bine echi-

librată. Când întreprinderile ar fi astfel organizate încât fiecare lucrător să-și aibă urmașul lui bine ales, fiecare maestru să poată fi înlocuit cu un om nou format, fiecare funcționar să urmeze o scară ierarhică anumită, atunci lucrurile s'ar putea petrece după un oarecare automatism bine îndrumat, care n'ar putea da loc la nici o sdruncinare. Dar acest fel de a concepe mersul lucrurilor ar pretinde o atât de adâncă îndrumare, o atât de atentă supraveghere, încât omul nu le-ar putea face față. Totuși se încearcă în toate părțile o îndrumare a muncii după aptitudini predestinate, așa că cel puțin din punct de vedere calitativ, munca este într'un fel oarecare selecționată.

Aceste încercări de a îndruma munca după aptitudinile individuale sunt foarte proaspete la noi în țară. Din cauza aceasta, dar și din alte multe cauze, munca românească luată în sensul său general a fost foarte greșit distribuită. Dela cele dintâi începuturi ale economiei românești s'a observat un dezechilibru accentuat în diferitele ramuri de muncă și anume ne găsim în unele domenii suprapopulați, iar în altele eram în flagrant deficit. Și întocmai cum orice fenomen natural are un echilibru cu sau fără voia omului, tot astfel și munca românească s'a găsit deodată invadată de elemente străine, cari cunoșteau din experiență folosul ce-l pot trage din neînțelegerea sau reaua noastră organizare. Așa se face că avem domenii de muncă în care Românii sunt bine reprezentați și avem domenii de muncă în cari sunt sistematic excluși; cel puțin așa s'au prezentat lucrurile până acuma.

Câtă vreme perioada bunei stări economice și-a menținut ascendența nimeni nu s'a prea preocupat de faptul acesta. Ici și colea eșiri sporadice ale oamenilor de stat clar văzători, ne puneau în fața realității, dar lumea se impresiona când vedea adevărul și groaza trecea fără vre-o sdruncinare oarecare. Așa am fost noi totdeauna: ne-am mirat, ne-am edificat, dar n'am acționat spre drumuri noi de teama necunoscutului.

A trecut însă perioada vacilor grase. Și la lumina produsă de scânteierea provocată de deslănțuirea crizei, am constatat tot golul, care ni se adância sub picioare. Statul era singurul patron care întreținea enorma mulțime a bugetivorilor români, iar economia particulară națională și străină uza cu nesaț din defectul congenital al Românului de a se declara partizanul unei pensioare asigurate. Răsturnarea lucrurilor nu era ușor de făcut. Mersese vestea adânc în lume de setea Românului după o slujbă de Stat și își făcuse din cauza aceasta loc credința, că el nu este de nimic apabil. Părerea dăinuește și astăzi, la anumite personalități politice, deși au fost atâtea acte și fapte cari pot dovedi contrarul. Indiferent de această mentalitate falsă însă, rămânerea în făgașul demarcat în cele de mai sus, era ceva periculos și imposibil totodată. Statul se vedea

anchilozat în mișcările sale constructive de pleora funcționarească care trebuia întreținută. Cu toate reducerile de retribuțiuni operate în anii 1931—1933 inclusiv, bugetul public era încărcat la personal cu peste 60% din prevederile sale. Aceasta pe de o parte. Pe de altă parte rămânând mereu pe această linie de mișcare factorii economici ai țării românești ar fi fost în fapt expropriați de marea masă a străinilor, cari se bucură singură și în voe de toate beneficiile posibile și închipuie. De aceea a fost nevoie de o presantă reacțiune, pe cale legală și pe cale extralegală. În urma măsurilor luate se pare că cel puțin superficial, întreprinderile economice din cuprinsul Statului românesc, au început să facă loc și personalului de origine etnică românească. Natural deocamdată de formă, mai târziu pe cale de convingere asupra randamentului de care e capabilă munca românească, se va ajunge totuși la o certitudine că vechiul nostru ponos de incapabili, era absolut nejustificat.

Măsurile menite a face loc muncii românești s'au dovedit astfel bine alese. Ele au obligat deocamdată moralicește instituțiunile economice să remunereze într'o măsură oarecare factorul acesta de producțiune autohton care a înțeles târziu să accepte a se înfrupta din bogățiile pământului pe care-l stăpânește și care-i aparține exclusiv. Dar obligațiunea de a utiliza munca românească nu putea rămânea în cadrul acesta moral, care nu prea are valoare când e vorba de afaceri. Obligațiunea trebuia materializată și impusă. Dela această concepție plecând a luat naștere legea pentru utilizarea personalului românesc în întreprinderi, care era la un moment dat să fie urmată de legea pentru folosirea muncii naționale. Această ultimă lege n'a intrat încă în vigoare, dar sperăm că intimidările venite din toate părțile vor rămânea fără efect, iar obligațiunea pe seama instituțiunilor economice de a folosi munca națională va intra în toată plenitudinea sa, în acțiune.

Este adevărat că această ultimă lege a fost criticată chiar de cercurile economice românești punându-o în seama măsurilor de dirijare economică. Critica este însă tendențioasă, căci nu e vorba de o dirijare economică așa cum pretind unii și alții, ci e vorba pur și simplu de crearea unui sprijin Românului spre a putea munci și trăi în țara lui, înaintea oricărui alt venetic, de orice lege și de orice neam. În momentul în care munca românească s'a dovedit a fi capabilă de rezultate, trebuia făcut oricine și pe orice cale să înțeleagă, că ne pretindem viguroși dreptul de a trăi în țara aceasta a noastră, care chiar numai din muncă a îmbogățit pe atâți străini de sufletul și aspirațiunile noastre. Așa că legea pentru folosirea muncii naționale este perfect justificată și nu prejudiciază cu nimic nici unei întreprinderi economice.

Dar acum este cazul să tragem anumite concluziuni pentru însăș structura economiei noastre. Am

vorbit mai sus de conjunctura muncii în sensul ei general. Legile pentru protejarea muncii naționale, crează într'adevăr o conjunctură favorabilă muncii românești. Ea nu se poate plânge de plasament, oricărui domeniu ar aparține, o bună bucată de vreme de acum înainte.

Ocaziunea trebuie să se chibzuie folosită în scopul de a descongiona de prisosul de personal, care s'a creat în anii de prosperitate și s'a menținut pe considerațiuni de natură umană în anii de criză, serviciile Statului. Acum este cazul să se treacă la o raționalizare a serviciilor publice punând ordine în grade și ierarhie, spre a se stabili precis nevoile de această natură și a retribui omenește pe cei ce își fac un ideal din a muncii cu credință. Cu această măsură de a revizui lucrurile și de a stabili nevoile ajungem la un dublu rezultat și anume:

a) Se ajunge în toată liniștea la o definire a structurii cadrelor funcționărești, punându-se ordine în ierarhie și în salarizare. Plecând de la acest fapt Statul se poate treptat descongiona de surplusul de funcționari pe cari i-a menținut în slujbe din alte motive decât nevoile pure ale serviciului. Odată această posibilitate dată, bugetul public la aceleași prevederi poate realiza lucrări constructive de mari proporții, punându-se cu adevărat în slujba națiunii și a interesului general;

b) Se îndrumă munca românească spre noi domenii de cucerire, nu numai prin stăpânirea posturilor de conducere și deci de un oarecare control al activității întreprinderilor din punct de vedere național, dar mai cu seamă prin remunerarea ei în măsura capacității în care s'a manifestat. Cum munca particulară e în general mai bine remunerată decât cea publică, se ajunge pe această cale nu numai la asigurarea unui venit actual și viitor și ceea ce este mai important, la crearea de capitaluri cari concentrate fiind la un moment oarecare, pot ele însele să activeze, salvând bogăția națională din mâinile străinilor și redând-o oricât de încet, în stăpânirea efectivă a acelorora cărora le aparține.

Ne găsim prin urmare în cazul de față la o întorsătură favorabilă spre a porni pe drumuri noi în complexul economiei românești. Această întorsătură bine utilizată ne poate transforma radical economicește și ne poate folosi la întărirea structurii noastre economice-sociale datorită faptului că timpurile sunt pe cale de îndreptare, sau în orice caz sunt într'o efervescentă economică activă care înlesnește cum rar s'a mai văzut, repunerea noastră în drepturi în toate direcțiile. Să nu neglijăm momentul pentru că nu putem ști dacă-l vom mai întâlni așa de ușor. În acest sens putem vorbi de o adevărată conjunctură a muncii noastre, care poate fi pe planuri multiple utilizată.

ING. GH. BRÂNDUȘ.

Școală și Muncă.

Ziarele au publicat, că 6000 de studenți au fost eliminați și șterși din matriculele universităților noastre.

Studentii aceștia, în loc să se pregătească pentru examene, se ocupau mai bucuros cu politica, figurând ca unelte, fie în mâna profesorilor lor, cari făceau înșiși politică, fie în mâna altor factori politici. În timpul acesta studenții aceștia deveneau un element tulburător pentru bunul mers al instrucțiunii universitare, provocând demonstrațiuni, scandaluri, greve și atentate. Urmarea era închiderea universităților pe timp de săptămâni și luni; întreruperea cursurilor; pierdere de bani și timp; regres la examene etc. Din acest motiv acei cari își puteau permite și voiau să studieze ne-tulburăți, trebuiau să meargă în străinătate, într'o ambianță mai liniștită, cu toate dificultățile noastre valutare, și a nostrificării ulterioare a diplomelor.

Este de sine înțeles, că eliminarea acelor studenți, cari de ani de zile erau datori cu examenele, trebuie aprobată atât din punct de vedere moral, cât și material.

Între împrejurări normale, un student se înscrie la universitate, pentru ca să facă studii, iar nu pentru ca să facă politică și atentate contra vieții altora. Aceia dintre ei, cari știu judeca serios, ar trebui să-și dea seama, că banii trebuincioși pentru susținerea lor, au fost câștigați în cele mai multe cazuri, cu sudoarea muncii, cu renunțările, cu grijile și nopțile nedormite ale părinților lor. Este deci o nechibzuință să cheltuiești atâta energie pentru scopurile politice ale unor oameni fără de scrupule. Căci numai oameni ne-scrupuloși pot să fie aceia, cari în loc să se ocupe de educația și instrucția generației tinere, fac din ei trambulină pentru vanitățile lor politice.

O școală superioară nu este teren pentru politică militantă. Cu toate acestea, între anumite condiții, se poate face și acolo politică, după cum o dovedesc universitățile engleze, și poate din acest motiv parlamentarismul englez a rămas la înălțimea cuvenită. La universitățile engleze există colegii pentru politică și parlamentarism. Pentru a învăța oratoria și regulile parlamentare și modul de desbatere a chestiunilor politice între partide, studenții sunt împărțiți (natural că numai teoretic) în două tabere combătătoare: în guvernamentali și opoziție, și sunt obligați a lua poziție față de chestiile curente politice și economice, desbătându-le după toate regulile parlamentului englez, și cu toate documentările necesare. În modul acesta, aceia cari simt în ei vocațiunea pentru politică, se familiarizează de timpuriu cu uzanțele, cu moravurile parlamentare și cu cunoștințele vaste cari se cer în Anglia de la un șef politic. Și e bine așa, căci nu este aspect mai respingător, decât încăerarea bătaioasă a acelorora, cari ar trebui să aibă cel mai mare calm în ponderarea intereselor superioare ale țării.

Ar trebui deci, ca și din politică și parlamentarism să se facă la universitățile noastre colegii similare, în loc ca tinerimea să intre de-a dreptul în arena practică a luptelor politice. Energiile și vocațiunea politică a tinerilor noștri s'ar canaliza astfel spre o politică constructivă, nu spre una distructivă ca până acuma.

Eliminarea fără de precedent al unui număr așa de mare de studenți, atinge un întreg complex de probleme sociale.

Țăranul nostru, trebuie s'o spunem fără de înconjur, urește pe nădrăgari, adecă pe „domni“, cu toate-că întreaga lui nizuință este, să facă și din copiii săi „domni“. Cine nu crede, poate să întrebe pe preoți sau pe alți intelectuali dela sate. Țărănimea noastră, așa de cinstită și blăjîină cum era acum 30 de ani, nu mai este de recunoscut. A învățat pe pielea sa cum se trage chiulul, și e foarte fericit dacă îl poate trage nădrăgarului. De aceea, când un țăran își dă copilul la școli superioare, de cele mai multeori cu mari jertfe, o face din nădejdea că va avea în el un sprijin și un sfelnic în daraverile sale cu avocatul, perceptorul, cu administrația, în sfârșit cu „domni“. Dar calculele sale sunt foarte des înșelate, fiindcă în țara noastră este o prăpastie adâncă între oraș și sat. Aproape nimeni care și-a terminat școlile, nu se mai dorește înapoi la sat. Una din cauzele acestui fenomen este starea de primilivitate în care se găsesc satele noastre. Lipsesc elementele cele mai simple cari ar putea face plăcută viața acolo, pentru orășanul obișnuit cu confort și curățenie. Facem aici abstracție dela plăcerile pe cari le oferă însași natura, și pe cari omul dela sate nici nu le știe aprecia, poate fiindcă le are zilnic la îndemână.

De obicei, gospodăria sa lasă mult de dorit, atât din punct de vedere al înzestrării cu scule moderne, cât și a exploatării, dar' încă mai mult a igienei. Creșterea copiilor săi la școli ar avea doar scopul ca tocmai în aceste privințe să producă un progres. Nu e nici o nevoie, dar nici nu se poate, ca din toți copiii aceștia să se facă advocați, medici, funcționari etc., căci de aceștia avem berechet. Ce ne trebuie, este, ca să fie în sat un meseriaș român, care să știe confecționa o unealtă și o sculă bună; care să poată face o pereche bună de încălțăminte; care să știe repara la nevoie o mașină agricolă etc., fără ca țăranul să aibă nevoie a se deplasa uneori cu mari cheltuieli și pierdere de vreme la oraș. Fiul său sau fiica sa, cari au crescut la oraș, într'o ambianță mai civilizată, ar trebui să-l învețe la curățenie și igienă, și la pregătirea unei mâncări mai gustoase și mai nutritive. În loc de aceasta ce vedem? Comerciantul și meseriașul dela sate este de obicei un străin. Toată ovreimea care să pripășește la sate, trăește bine și să înfiripă văzând cu ochii. Ovreul mănăcă găște și pâine albă, pe când țăranul trăiește cu borș, lobodă și

mălai. Nu știe să facă măcar o pâine cum se cade. În schimb se bagă la jidan în datorii pentru bani și beutură. Când e vorba ca un intelectual român să-și trimită copilul de ucenic sau calfă într'o afacere, toată lumea strâmbă din nas. Pentru intelectualul român aceasta este o rușine; pentru Sas „das goldene Handwerk“ este o cinste. Ar trebui să fim într'un stadiu de cultură care să ne provoace o altă mentalitate. Românul nu vrea să priceapă că munca manuală e tot așa de cinstită și lucrativă ca cea intelectuală, și e pentru societate tot așa de necesară ca și îndeletnicirile spirituale.

De multe ori se întâmplă că copilul țăranului, dela care acesta aștepta sprijin, eșind în viața practică, fie ca funcționar, fie ca liber profesionist, este aruncat de soartă sau de administrație în alt colț al țării și se înstrăinează cu încetul de părinții săi. Cari nu și-au terminat studiile, merg cu atât mai puțin acasă, deoarece de o parte li-e rușine, de altă parte orașul tot le mai oferă câte o ocazie de „învârteală“. Mai cu seamă politica este aceea dela care toată pletora de tineret așteaptă izbăvirea. S'a și încuibat în structurile sociale ideea, că fără de concesiuni politice în țara aceasta nu mai poți ajunge la creangă verde, dar nici măcar la un post ca să poți trăi de pe o zi pe alta. Nu e de mirare deci, dacă tinerimea neisprăvită se ocupă de politică și se lasă târâtă în toate aventurile, în speranță că-și va putea creia pe această cale o situație.

Este deci greșită actuala politică de învățământ, care neglijează educația tinerimei țărănești pentru țăran. Este cert, că țara aceasta nu mai poate absorbi tinerimea eșită dela școli, cu intenția de a deveni un intelectual, pe cât se poate la oraș. Trebuie căutate, și cât mai repede, modalități cari să plaseze tineretul țărănesc la sate. Trebuie făcută o punte între oraș și sat, între nădrăgar și țăran, căci altfel noi creștem un proletariat intelectual primejdios pentru ordinea actuală socială. Comunismul bate la ușe, și toate jertfele pe cari le-am adus pentru combaterea lui, cum a fost împrumutarea și conversiunea, vor fi fost zădarnice, deoarece ideea care ne amenință, are o sulă de capete și nu o poți sătura. A fost greșit sistemul de a face concesiuni fără compensații, și să dai pâine cuiva, fără a fi muncit pentru ea. Este greșit și sistemul de sprijinire din oficiu al șomerilor. Nu sprijin le trebuie, ci muncă. Nu trebuie date cadouri, ci recompense. Cu aceleași jertfe bănești, cu cari administrația sprijină pe cei fără de lucru, dându-le ajutoare, de multe ori nemeritate, s'ar putea da de lucru șomerilor, în atâtea și atâtea îndeletniciri necesare comunei sau municipiului, cum ar fi de pildă întreținerea drumurilor, drenare ori irigarea câmpurilor, nivelarea, curățirea și plantarea atâtor locuri virane etc.

Împrumutarea și conversiunea au răspândit ideea în masele ignorate, că țara aceasta are de

unde împărți la toți nevoiașii și leneșii, numai să vrea „domnii”, căci doar și aceștia trăesc, cu toate că după mentalitatea masei, ei nu lucrează nimic. Ajutorarea și munificența fără de contra-serviciu, este culcușul cel mai cald al pretențiilor fără de margini și al comunismului. Ele sunt promovarea lenei, a tembelismului și încercările de căpătuire fără de muncă serioasă. Deci să nu ne creștem șomerii ai muncii intelectuale; să nu îndopăm tinerimea noastră cu prea multe studii, ci să-i dăm prilej de activare practică. Ne vine aproape să afirmăm, că era mai bine atunci când nu erau atâtea școli, deoarece este mai ușor, din punctul de vedere al rezonului de stat, să guverneze zece proști cinstiți, decât doi deștepți chiulangii. Pentru apărarea și mântuirea burghezimei noastre, va trebui să îndrumăm tinerimea spre o educație mai practică. În loc de licee cari se sporesc ca ciupercile, ar fi mai practic înzestrarea satelor cu școli agronomice și de industrie casnică, cari să învețe pe viitorii gospodari, cum pot printr'un procedeu mai rațional și mai științific, să scoată din pământul și gospodăria lor, randamentul cel mai mare cantitativ și calitativ.

Când căminurile și gospodăriile satelor vor fi mai bine înzestrate; mai curate și mai igienice, omul crescut la oraș va schimba bucuros locuința sa, cel puțin o mică parte a omului, cu o locuință dela sate, în mijlocul părinților și rudeniilor, în mijlocul naturii pitorești ce oferă din belșug țara noastră și prin contactul mai intim personal, se vor convinge și țărani cari sunt dușmanii și cari sunt prietenii săi adevărați.

E. VANCU.

Hotărârile adunării generale dela Săliște a Centralei Reuniunilor de meseriași, comercianți, industriași și muncitori români.

A patra adunare generală a Centralei Reuniunilor de meseriași, comercianți, industriași și muncitori români din România, întrunită la Săliște jud. Sibiu, Duminecă, în 9 Mai 1937, în sala festivă a școlii primare, sub înaltul patronaj al I. P. S. Sale Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului și Banatului, și președinția de Onoare a P. S. Sale Dr. Iuliu Hossu, Episcopul român unit al diecezei Cluj-Gherla, P. S. Sale Dr. Nicolae Colan, Episcopul eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, Prof. Alexandru Lapedatu, Președintele Senatului și al Academiei Române, Dr. Valeriu Pop, Ministrul Industriei și Comerțului, Dr. Valer Roman, fost subsecretar de Stat la departamentul Muncii, prezenți fiind afară de reprezentanții celor 21 Reuniuni și Asociațiuni membre ale Centralei și a 7 Reuniuni încă nemembre și toată intelectualitatea românească a comunei Săliște și împrejurime, după citirea rapoartelor și ascultarea propunerilor făcute, constată că :

În trecutul apropiat, meseriași, comercianți și muncitorii români au fost copiii nimănui.

Pentru ca să-și păstreze limba, credința și datele ei s'au organizat în Reuniuni sau Societăți de lectură și cultură, de înmormântare etc. după cum erau tolerate de stăpânirea străină.

Federalizându-se aceste Reuniuni, au înființat Centrala și organul ei de publicitate „Tribuna Noastră”. De atunci glasul lor nu a mai răsunat în pustie.

Drept rod al activității sale Centrala Reuniunilor cu sediul în Cluj, a fost încadrată în lege ca organizație profesională obținând mai multe favoruri. Apoi se votează următoarea

Moțiune :

Adunarea generală are cuvinte de recunoștință față de M. Sa Regele și față de Guvernul său.

a) pentru că în noua lege a meseriilor a încadrat Centrala și Reuniunile membre, ca organizații profesionale;

b) pentru înființarea Institutului de Credit Național al meseriașilor;

c) pentru crearea fondului industrial de înzestrare a meseriașilor români, cu unelte și mașini și pentru încadrarea unui delegat al Centralei în Comitetul acestui fond;

d) pentru că a desființat corporațiile industriale;

e) pentru că a extins favorurile acordate Uniunii micilor industriași și meseriași patroni de toate breslele din România Mare asupra tuturor meseriașilor înscriși la Camerile de Muncă.

Centrala Reuniunilor și Reuniunile membre pentru aducerea la izbândă a programului deja stabilit, pretind :

1. Să se asigure prin lege proporționalitatea de 80 la sută pentru elementul, de limba și legea românească în toate ramurile vieții economice;

2. Să se construiască, din sumele încasate pentru învățământul profesional, câte un cămin de ucenici în toate capitalele de județ și în centrele economice mai importante din Ardeal și Banat;

3. Să se replătească integral, în monedă curentă, depunerile Reuniunilor și ale membrilor acestora;

4. Să se scutească patronii de a plăti primele 7 zile de boală asiguraților și asigurarea patronilor să fie facultativă;

5. Să se asigure preponderanța comercianților, meseriașilor și muncitorilor români organizați în Reuniuni membre ale Centralei, în conducerea Camerilor de Comerț, Industrie și Muncă;

6. Să se desființeze cartelurile;

7. Să se reglementeze ocupațiunea de comerciant, să se înzestreze comercianții începători și să li-se acorde credite ieftine;

8. Să se anuleze toate brevetele de băuturi spirtoase și de produse C. A. M. și să se repartizeze respectându-se proporția de 80 la sută pentru elementul etnic românesc acordându-se prioritate invalizilor, văduvelor și orfanilor români;

9. Să se acorde fiecărei Reuniuni membră a Centralei un brevet de beuturi spirtoase și de produse C. A. M. limitat la localul și pentru membrii Reuniunii;

10. Să se asigure prin legile și regulamentele cari privesc clasa de mijloc câte un loc pentru reprezentanții Centralei și ai Reuniunilor membre în toate comisiile care se ocupă de afacerile comercianților, meseriașilor și muncitorilor;

11. Să se facă neîntârziat împrumutarea profesioniștilor de limba și legea românească, recurgându-se în caz de lipsă și la exproprierea urbană.

12. Să se modifice constituția și legea electorală după principiile naționale și creștine ale statelor corporative cu respectarea proporționalității numerice pe țară.

Rugăm toți oamenii de bine, ca peste cadrele politice și confesionale să sprijinească acțiunea Centralei noastre, și a Reuniunilor membre pentru a româniza cu un ceas mai de vreme orașele noastre înstreinate.

Ne exprimăm și de astădată convingerea, că justele noastre revendicări vor găsi aprecierea cuvenită la toți factorii vieții noastre de stat și se va repara nedreptatea milenară îndurată de elementul etnic românesc din Ardeal, Banat și Bucovina, și întemeiați pe această convingere vom stărui să activăm, fiind supuși față de Tron, credincioși Bisericilor noastre naționale, iubitori de neam și lege, mergem cu pași siguri spre izbândă.

Dr. Aug. Rațiu,
președinte.

Șt. Peneș,
secretar.

Lege

pentru modificarea unor texte din legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

(Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, promulgată cu Înaltul Decret Regal Nr. 2.173 din 4 Mai 1934 și publicată în Monitorul Oficial Nr. 105 partea I-a din 8 Mai 1934 și modificată prin legea cu privire la unele dispozițiuni pentru înlesnirea și refacerea creditului, promulgată cu Înaltul Decret Regal Nr. 1.161 din 19 Aprilie 1935 și publicată în Monitorul Oficial Nr. 94 partea I-a din 20 Aprilie 1935).

(Urmare)

Art. 19. — La art. 49, la finele alin. I, se adaugă cuvintele: „Aceste taxe nu vor putea fi mai mari de 0,25% din capital“.

La art. 49, ultimul alineat, se înlocuiește cu următorul text:

„Cotizațiile vor fi proporționale cu capitalul social subscris al fiecărei societăți bancare, fără a putea depăși Lei 0,25 la mie anual și se vor achita în 4 rate trimestriale.

Întreprinderile bancare sub firmă individuală, sunt supuse la aceleași cotizații care se vor calcula la capitalul întreprinderii.

Cotizațiile se vor vărsa la Consiliul Superior Bancar, iar în caz de neachitare la termen se vor putea încasa prin percepția din localitate sau prin organe speciale ale Consiliului Superior Bancar.

Taxele speciale vor constitui împreună cu veniturile rezultate din publicațiuni, un fond special ce se va administra și întrebuința de Consiliul Superior Bancar.

Bugetul Consiliului Superior Bancar, va fi întocmit de Consiliu, și prezentat spre aprobare Ministerului de Finanțe.

Executarea acestui buget va fi supusă controlului Înaltei Curți de Conturi“.

Art. 20. — La art. 50, alin. ultim, se înlocuiește cu următorul text:

„Casele de schimb nu vor putea pune în firma lor cuvânt Bancă și nici vre-un alt cuvânt, în afară de

„Casă de schimb“ și de numele proprietarului sau, denumirea întreprinderii“.

Art. 21. — La art. 54, alin. întâiu, se înlocuiește cu următorul text:

„Dacă din cauza pierderilor suferite, capitalul social al unei bănci a scăzut la jumătate din valoarea capitalului statutar sau la jumătate din valoarea capitalului necesar, prevăzut la art. 11, 12 și 35 din prezenta lege, când cel statutar nu a fost mai mare, administratorii, iar în caz de omisiune din partea lor, consiliul de censori, sunt datorii a convoca în maximum 2 luni dela această constatare, adunarea generală extraordinară a asociațiilor, spre a decide asupra reîntregirii sau reducerii capitalului social, la sumele arătate în art. 11, 12 și 35, când capitalul social a fost mai mare“.

La art. 54, alin 3, se înlocuiește cu următorul text:

„Dacă adunarea generală nu decide completarea capitalului social, reducerea sau lichidarea societății, sau dacă în termen de 3 luni dela data întrunirii adunării generale a asociațiilor, completarea capitalului social nu este realizată, Consiliul Superior Bancar, va putea retrage autorizațiunea și decide disolvarea și lichidarea societății“.

La art. 54, alin. 5, se înlocuiește cu următorul text:

„In toate cazurile în care societățile bancare intră în lichidare, operațiunile de lichidare se vor face conform dreptului comun, în materie de lichidare a societăților comerciale, sub controlul Consiliului Superior Bancar.

În acest scop lichidatorii sunt obligați să înainteze Consiliului Superior Bancar, în termen de 15 zile dela expirarea fiecărui trimestru, situații de operațiunile efectuate.

În cazurile în care Consiliul Superior Bancar decide punerea în lichidare a unei întreprinderi bancare, numirea lichidatorului se va face de către Consiliul Superior Bancar, prin însuși decizia de punere în lichidare.

Consiliul Superior Bancar va putea supraveghea oricând va socoti necesar operațiunile de lichidare printr'un delegat al său, a cărei împuternicire se va publica întocmai ca și actul de numire al lichidatorului.

Retribuțiunea delegatului se va fixa de către Consiliul Superior Bancar și se va plăti de societate.

Această retribuțiune nu va putea trece de 2 la sută din sumele încasate din operațiunile de lichidare“.

La art. 54, alin. 6, se înlocuiește cu următorul text:

„În caz de lichidare de bună voie, lichidatorul este obligat să comunice Consiliului Superior Bancar, în termen de 8 zile dela numirea sa, deciziunea de lichidare“.

La art. 54, alin. ultim, se suprimă.

Art. 22. — Art. 56, alin. 1, se înlocuiește cu următorul text:

„Dacă în cursul existenței unei întreprinderi bancare se constată că aceasta nu se conformează prevederilor legilor, regulamentului și codului comercial, statulelor sau deciziunilor date de Consiliul Superior Bancar, aceasta va putea aplica următoarele sancțiuni:

a) Avertismentul;

b) Amenda civilă dela 10.000 Lei până la o sumă egală cu 5 la sută din capitalul social în folosul Statului;

c) Restrângerea operațiilor întreprinderii;

d) Disolvarea și lichidarea întreprinderii.

Ordinea acestor sancțiuni nu este obligatorie.

Consiliul Superior Bancar va putea aplica sancțiunile prevăzute la literele a) și b) și administratorilor, censorilor, conducătorilor sau lichidatorilor întreprinderilor contraveniente, independent de sancțiunile penale aplicabile acestora.

Deciziunile date în baza acestui act se pot ataca cu recurs în Casație.

Despre sancțiunile și decăderile pronunțate de Consiliul Superior Bancar se va face mențiune în Registrul societăților bancare“.

Art. 23. — Art. 57, alin. III, se înlocuește cu următorul text:

„In caz de înființarea unei sucursale, fără autorizarea cerută de art. 16, Consiliul Superior Bancar va decide desființarea sucursalei.

De asemenea Consiliul Superior Bancar va putea aplica administratorilor și directorilor vinovați pedeapsa amenzii civile dela 50.000 la 500.000 Lei fiecare în folosul Statului. Oricine va întreprinde denumirea de „bancă“, sau pe aceea de „casă de credit popular“, în firma sa, când nu este autorizat a face comerț de bancă, se va pedepsi cu închisoare până la 6 luni și amendă dela 10.000 la 100.000 Lei.

Dacă infracțiunile prevăzute la alin. 1 și 4, se vor săvârși și de o societate, sancțiunile se vor aplica administratorilor și directorilor acesteia.

Cine va da sau trimite Băncii Naționale a României sau Consiliului Superior Bancar, cu bună știință, date necorespunzătoare realității, se va face vinovat de fals și se va urmări și pedepsi conform dreptului comun“.

Art. 24. — Art. 62, alin. III, se înlocuește cu următorul text:

„Societățile bancare existente sunt obligate a se conforma dispozițiilor art. 19 și 25 în termen de 2 ani.

Întreprinderile bancare existente la data de 8 Mai 1934, oricare ar fi forma lor juridică, nu sunt supuse dispozițiilor art. 11, 12 și 35 din prezenta lege, în ce privește capitalul social. Întreprinderile bancare, care nu îndeplinesc cerințele art. 11 și 12 din lege, sunt însă obligate ca, în termen de 18 luni dela data publicării prezentei legi, să-și fi stabilit prin statute cifra capitalului lor real, care va fi verificată de Consiliul Superior Bancar.

Termenul de mai sus va putea fi prelungit de Consiliul Superior Bancar cu încă un an.

Întreprinderile bancare existente la data de 8 Mai 1934, al căror capital e inferior sumei de Lei 5 milioane pentru orașele municipii și 2 milioane Lei pentru celelalte orașe, precum și cele care au sediul în comune rurale sau suburbane, își vor putea menține în firma lor denumirea de „bancă“, cu obligațiunea să aibă în subtitlu denumirea de „casă de credit popular“.

Această mențiune se va putea face pe acțiuni prin simpla lor ștampilare. Băncile care au în subtitlu denumirea de „casă de credit particular“, precum și Casa de Credit Popular, nu vor putea primi depozite mai mult de 3 ori capitalul social, plus rezervele.

De asemenea ele nu vor putea fi autorizate să exercite operațiunile prevăzute de art. 34 la numerele 2, 3 și 5.

Art. 25. — După art. 62 se intercalează un articol nou, care devine art. 63, având următorul cuprins:

„Dispozițiunile din codul de comerț, privitoare la contractul de cont-curent, se aplică și contractelor de deschidere de credite în cont-curent, și oricăror operațiuni de credit în cont-curent, chiar dacă nu sunt constatate prin act scris“.

Art. 26. — După art. de mai sus se adaugă, ca un articol nou, (art. 64) următorul text:

„Toate dispozițiunile, formularele, instrucțiunile și măsurile cu caracter general, luate de Banca Națională a României în aplicarea diverselor legi, decrete, jurnale ale Consiliului de Miniștri, deciziuni ministeriale etc., care i-au delegat atribuțiuni diverse, se vor publica, cu scutire de plată, în Monitorul Oficial și se vor coordona într'un Buletin al său.

Cei interesați se consideră a cunoaște toate dispozițiunile și măsurile etc., mai sus arătate ale Băncii Naționale a României, prin faptul publicării lor în Monitorul Oficial și coordonării lor în suszitul Buletin“.

Art. 27. — După art. de mai sus se adaugă un art. nou (art. 65), cu următorul text.

„Ministerul de Finanțe va înscrie în fiecare an în bugetul său o subvenție pentru a acoperi în parte cheltuielile Consiliului Superior Bancar“.

Art. 28. — Art. 63 devine art. 66, cu următorul cuprins:

„Toate dispozițiunile contrare acestei legi se abrogă. Printr'un regulament al acestei legi se vor determina normele de funcționare ale Consiliului Superior Bancar, bilanțurile și situațiunile sumare, tip, cum și orice alte norme de aplicare a dispozițiilor prezentei legi“.

Art. 29. — Cu art. 67 final se adaugă următorul text nou:

„Ministerul de Finanțe este autorizat să publice o ediție a legii pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, publicată în Monitorul Oficial Nr. 105 din 8 Mai 1934, cu toate modificările aduse prin legea cu privire la unele dispozițiuni pentru înlocuirea și refacerea creditului, publicată în Monitorul Oficial Nr. 94 din 20 Aprilie 1935, și legea de față refăcând numerotarea articolelor“.

(Sfârșit).

„ALBINA“, institut de credit și de economii, Sibiu, aduce cu regret la cunoștință încetarea din viață a valorosului său consilier

Dr. Iosif Blaga

protopop,

întâmpalată în 2 Iunie 1937.

Inhumarea va avea loc în 6 Iunie a. c. în Brașov.

Fie-i memoria binecuvântată.

Consiliul de administrație.